

Virkning af Underdraining.

(Meddeelt af Proprietair Valentiner til Gjeddesdal.)

Det vil sandsynlig interessere Dem og det større Publikum, at faae Efterretninger om nyere Foretagender og deres heldige eller uheldige Fremgang; det er derfor, at jeg sender Dem følgende Bemærkninger om den hos mig udførte Drainering til behagelig Afbenyttelse i Tidsskriftet. Jeg indskrænker mig til nogle Bemærkninger, hvortil denne først regnfulde og siden sneefulde Vinter vistnok med Frøe giver Anledning, da vi maa antage, at Draineringens Nytte og Udførlighed hos os i denne Vinter maa være stadfæstet; jeg skal derfor kun omtale, hvorledes Forholdene vise sig i dette Dieblif, den 20de April.

Først maa jeg bemærke, at den store Regnmængde, som faldt i November og December 1852, i høi Grad lagde Hindringer i Veien for Gravningen af dybe Grøfter og Lægningen af Rørene, deels ved at Grøfterne vilde styrte sammen, førend de vare færdige og maatte oprensnes flere Gange, deels ved at opløse Jorden til en Velling; dette forhindrede mig i, paa flere Steder at lægge Sugrørene i den Dybde, som jeg ønskede, og paa andre Steder nødsagede det mig til, at lægge Rørene i Muffer eller stybe dem i Sammensviningerne ind i 2 Tom. Rør, der paa den Maade fra den ene Side forhindrede, at Rørene kunne forrykke sig og fra den anden Side forhindre For-

stopningen ved indtrængende Sand. Denne Fremgangsmaade vil jeg anbefale paa alle vanstelige Steder, hvor Jordsmønnet er for sandet eller løs.

Da Sneen begyndte at optøe, har jeg med megen Opmærksomhed betragtet Jorden, for at see, om der vilde samle sig Vand, eller Rørene vare istand til fuldkommen at bortføre Vintervæden efterhaanden; men skjøndt Areal, som udgjør circa 30 Td. Land, indbefatter mange side Steder, hvor der vilde staae klart Vand og har staaet, naar det ikke var forsynet med aabne Grøfter, saa har jeg dog ikke kunnet finde en Draabe Vand paa den drainerede Jord fra den første Optøning til nu, medens der ved Siden af paa Steder, som jeg netop for Sammenlignings Skyld havde ladet ligge, samlede sig Vand paa den forneden frosne Jord.

Vandet er saaledes efterhaanden suget ned i Rørene og i dette Tilblik er den drainerede Jord saa tør, at den for flere Dage siden kunde have været behandlet til Sæd, dersom det ikke var Brakjord; ligeledes har jeg idag paa et andet Sted, som blev draineret 1852 om Foraaret og som er meget leret Jord, saaet Byg, medens Urte- og Havrejorden var for fugtig, og dog er dette Stykke det første større Areal, som jeg drainerede, og som er hverken saa godt eller saa tilstrækkeligt udført, som jeg ønskede. Derfor har jeg nu den faste Overbeviisning, at en almindelig og tilstrækkelig Drainering vil fremme Foraarsaaningen ikke saa Dage, ligesom den vil tillade os en tidligere Behandling af Jorden om Efteraaret. Netop ved Juletider hjørte jeg de Steen, der vare opgravede ved Draineringen, bort fra Agrene og Bognen efterlod kun et ubetydeligt Spor, paa en Tid, hvor almindelig pløiet Stubjord neppe kunde bære Heste, og denne Jord var dog først draineret i November og December.

Da Frostens ophørte, bemærkede jeg, at Sneen optoede meget tidligere i de Grøfter, hvori Drainrørene udmundede, end paa andre Steder, ligesom disse ei heller vare aldeles forstoppede af Sneen, men havde beholdt frit Vandløb forneden, for-

mentlig en Folge af den hoiere Temperatur som Vandet, der stadig hele Vinteren flød ud af Rørene holdt, og som forhindrede det i at fryse til Is; jeg vilde flere Gange observere Vandets Temperatur i den Tid, men Sneemasserne forhindrede mig deri, hvilket gjør mig meget ondt.

Disse behagelige Resultater ere opnaaede, skjøndt flere af Rørene i længere Tid tilhyneladende vare forstoppede i Guderne, af den Jord, som den usædvanlige Vandmasse havde nedskyllet, medført og affat i det aabne Hovedløb, der udgjør en Kanal af 5 Alens Brede; dog efterhaanden som vi i denne Tid oprense dette Hovedløb, sees det, at Rørene trække meget godt og hele Tiden igjennem den porøse Masse maa have affat deres Vand. Hvad Vandmængden angaaer, som igjennem et $1\frac{1}{4}$ Tom. Sugrør, kan bortføres fra Algeren, da have vi maalt den i den regnfuldste Tid og have faaet for enkelte den forbausende Mængde af 500 Potter Vand i Timen eller 12,000 Potter i Døgnet. Denne Vandmængde har dog siden aftaget betydelig i de samme Rør.

Ligesom denne Vinter har stadfæstet os behagelige Resultater, saaledes har den ogsaa viist os, hvor vanskeligt det vil blive mange Steder, at give Hovedvandløbene den fornødne Dybde og Fasthed, især hvor man ikke selv er Herre over Vandet, men skal nødfages til, at lade det gaae over Naboernes Lodder. Jeg tillader mig her endnu en Gang at gjøre opmærksom paa, ligesom ved Landmandsmødet i Efteraaret, at vor Lovgivning fra 1846 angaaende skadeligt Vand's Afledning og Vandets Afbenyttelse trænger til en Revision, saavel med Hensyn til selve Bestemmelserne om Lovens Anvendelse og Parternes Deeltagelse i Arbejderne, som i Lovens Udførelse ved Afhynsmændene. Især det sidste, nemlig Synsmændene, vil mange Steder være en stor Hindring for en udstrakt Drainering; det er os Alle bekjendt, at der til Afhynsmænd vælges et Par Bønder, som neppe have Indsigt til Bedømmelsen af et almindeligt Vandløb, men endnu mindre kunne fatte Draineringens Betydning og de Fordringer, man maa gjøre til et Vandløb,

der skal bortføre den Vandmasse, som tilføres til alle Tider; ei heller ere de saa selvstændige og fordomsfrie, at de efter deres bedre Overbeviisning turde udsige deres Mening. Jeg er overbevist om, at Mange ville føle med mig vor Lovgivnings Mangler og ville arbejde til, at formaae Regjeringen til, at tage sig af denne meget vigtige Sag.

Beføstningen ved Drainanlagene vil jeg ikke angive, da jeg endnu ikke kan betragte dem som en afsluttet Heelhed, og de Beføstninger, som ere forbundne med Hovedvandløbet, maa fordeles paa et langt større Areal, som har Nytte deraf.